

ĐẢNG BỘ HUYỆN HÀ TRUNG (THANH HÓA) LÃNH ĐẠO THỰC HIỆN CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU KINH TẾ, PHÁT TRIỂN CÁC MÔ HÌNH TRANG TRẠI

NGUYỄN QUỐC TUẤN*

Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ huyện lần thứ XIX (nhiệm kỳ 2005-2010), Đảng bộ, chính quyền huyện Hà Trung đã tập trung lãnh đạo phát huy nội lực, khai thác mọi tiềm năng, thế mạnh của địa phương, đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu kinh tế, tạo ra bước “đột phá” trên một số lĩnh vực: làm đường giao thông nông thôn, xây dựng cụm công nghiệp làng nghề, đáng chú ý là phát triển mạnh kinh tế trang trại, mang lại giá trị kinh tế cao, góp phần quan trọng đẩy nhanh CNH, HĐH nông nghiệp, nông thôn trong huyện.

Hội nghị kiểm điểm giữa nhiệm kỳ thực hiện nghị quyết Đại hội Đảng bộ huyện lần thứ XIX đánh giá: từ năm 2005 đến 9 tháng đầu năm 2008, tốc độ tăng trưởng kinh tế của huyện đạt bình quân 12,7%. Cơ cấu kinh tế chuyển dịch tích cực, đúng hướng: nông-lâm-thủy sản chiếm 33,2%, công nghiệp - xây dựng cơ bản 26%, dịch vụ 40,8%. Giá trị sản xuất trên một đơn vị canh tác đạt 42 triệu đồng/năm. Thu nhập bình quân đầu người đạt 5,6 triệu đồng/năm. Văn hóa-xã hội có bước phát triển mới. Số phòng học kiên cố, cao tầng đạt 83%; số trường học đạt chuẩn quốc gia đạt 42%; có 25/25 xã, thị trấn đạt chuẩn quốc gia về Y tế (đạt 100%); 214/275 làng, tiểu khu, cơ quan, trường học khai trương xây dựng

đơn vị văn hoá, đạt 78%, có 115 đơn vị đạt danh hiệu đơn vị văn hoá, chiếm 65%; tỷ lệ tăng dân số tự nhiên 0,65%; 04/12 xã khai trương xây dựng và đã được công nhận xã đạt tiêu chuẩn phù hợp với trẻ em; 165/202 khu dân cư được công nhận khu dân cư không có tội phạm và tệ nạn xã hội; hàng năm tạo việc làm mới cho trên 2.000 lao động (trong đó, trên 300 lao động xuất khẩu); liên tục hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ động viên tuyến quân; phong trào “Vì sự bình yên cuộc sống của nhân dân”, xây dựng cơ sở sẵn sàng chiến đấu và thực hiện quy chế dân chủ trong nhân dân được đẩy mạnh và đạt kết quả tốt...

Đạt được kết quả đó, trước hết là do sự lãnh đạo sâu sát, toàn diện của Đảng bộ, chính quyền bằng nhiều chủ trương, nghị quyết, giải pháp đúng đắn, phù hợp. Hội đồng nhân dân đã phát huy tốt vai trò vị trí là cơ quan quyền lực nhà nước ở địa phương, nâng cao chất lượng giám sát việc chấp hành nghị quyết và luật pháp; thực hiện tốt các cuộc tiếp xúc đại biểu Hội đồng nhân dân với cử tri; phối hợp với các cơ quan, đơn vị, các cấp, các ngành giải quyết có hiệu quả các ý kiến, nguyện vọng của cử tri, những vấn đề bức xúc về kinh tế-xã hội. Hoạt động của Hội đồng nhân dân có nhiều đổi mới đã góp phần quan trọng thúc đẩy sự phát triển kinh tế-xã hội. Ủy ban nhân dân huyện và các xã, thị trấn tập trung đẩy mạnh thực hiện cải cách hành chính và đạt được nhiều kết quả.

* Tỉnh ủy viên, Bí thư Huyện ủy Hà Trung

Các thành viên Ủy ban nhân dân tăng cường trách nhiệm, phát huy tính năng động, quan tâm thực hiện tốt công tác quy hoạch, kế hoạch, xây dựng mô hình và sơ kết, tổng kết thực tiễn để phát huy hiệu quả, nhân rộng; thực hiện tốt quy chế hoạt động và quy chế phối hợp, phân công công tác, sâu sát cơ sở, tăng cường kiểm tra việc tổ chức thực hiện, vì vậy hiệu quả công tác chỉ đạo, quản lý, điều hành và kết quả hoạt động ngày càng được nâng cao; kỷ luật đảng, kỷ luật hành chính được tăng cường...

Trong bước chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp và phát triển nông thôn, Hà Trung được Tỉnh ủy, UBND tỉnh đánh giá là huyện có nhiều cố gắng, xây dựng được các mô hình tiêu biểu. Sau gần 3 năm thử nghiệm dự án 30 ha trồng lúa kết hợp nuôi cá ở 2 xã Hà Thanh, Hà Tiến trên diện tích trồng lúa kém hiệu quả đã mang lại hiệu quả gấp 1,5 lần so với cây lúa. Từ việc tổng kết thực tiễn mô hình mang lại hiệu quả, Huyện ủy (Khoá XVIII) đã ra Nghị quyết 05 về xây dựng và phát triển kinh tế trang trại đến năm 2010. Theo đó, sản xuất kinh doanh và dịch vụ theo mô hình lúa+cá ở 2 xã đã được nhân rộng ở nhiều xã với các loại hình đa dạng như trang trại tổng hợp, trang trại lúa + thủy sản, trang trại chăn nuôi gia súc, gia cầm, trang trại lâm nghiệp...

Toàn huyện đã có 21/25 xã với 780 trang trại, trên diện tích 882,72 ha, chủ yếu là đất sản xuất lúa kém hiệu quả, thũng đảo, thũng dẫu, trong đó 160 trang trại đạt tiêu chí quy định. Thu nhập bình quân mỗi trang trại từ 30 triệu đến 50 triệu đồng/ha/năm. Đáng chú ý là mô hình kinh tế trang trại tổng hợp ở xã Hà Châu đạt từ 80 triệu đến 100 triệu đồng/ha/năm; mô hình trang trại trồng cây ăn quả, cây lâm nghiệp kết hợp chăn nuôi gia súc, gia cầm, nuôi ong ở các xã Hà Lĩnh, Hà Long, Hà Tiến thu nhập đạt từ 80 triệu đến 100 triệu đồng/ha/năm; trang trại sản xuất lúa xuân kết hợp nuôi cá, nuôi vịt tại xã Hà Tiến, Hà Thanh, Hà Yên, Hà Vân, Hà Dương thu nhập từ 45 triệu đến 55 triệu đồng/ha/năm; trang trại nuôi trồng thủy sản

kết hợp cây màu, chăn nuôi tại các xã Hà Sơn, Hà Đông, Hà Ngọc, Hà Phong, Hà Ninh có mức thu nhập từ 40 triệu đến 50 triệu đồng/ha/năm. Điển hình là vùng kinh tế trang trại tổng hợp 03 xã Hà Đông-Hà Phong-Hà Ngọc có quy mô từ 80 ha lên 400 ha hiện nay, với phương thức sản xuất nuôi trồng thủy sản kết hợp trồng trọt và chăn nuôi...

Cùng với tập trung chỉ đạo phát triển kinh tế trang trại, Ban Thường vụ Huyện ủy (Khoá XIX) đã chỉ đạo xã Hà Bình và thị trấn Hà Trung thực hiện thí điểm việc xây dựng mô hình phát triển kinh tế hộ nhà vườn, với mục tiêu tạo ra giá trị hàng hoá cao hơn đối với kinh tế hộ trong nền kinh tế thị trường, thúc đẩy nhanh hơn chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp, nông thôn trong huyện.

Phát triển kinh tế trang trại đã làm thay đổi cách nghĩ, cách làm, nâng cao giá trị kinh tế, thay đổi tư duy, tập quán sản xuất manh mún trong một bộ phận nhân dân sang sản xuất hàng hoá tập trung, giải quyết được việc làm tại chỗ cho hàng ngàn lao động với mức thu nhập ổn định, tăng nhanh hộ giàu, giảm hộ nghèo; tạo điều kiện hình thành các hợp tác xã, tổ hợp tác sản xuất kinh doanh, hiệp hội chuyên canh. Đồng thời, giải quyết tốt hơn việc tiêu thụ sản phẩm, bảo vệ quyền lợi người sản xuất về giá cả, thông tin thị trường. Từ xây dựng kinh tế trang trại gắn với xây dựng cảnh đồng thu nhập 50 triệu đồng/ha/năm và hộ thu nhập 50 triệu đồng trở lên/năm được mở rộng, từng bước tiến tới hình thành làng trang trại, kinh tế hộ nhà vườn, các hoạt động dịch vụ, du lịch sinh thái.

Quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp, nông thôn theo tinh thần nghị quyết của Huyện ủy đề ra, Hội đồng nhân dân huyện đã tập trung xây dựng và quyết định một số cơ chế chính sách về quy hoạch, kế hoạch sử dụng và quản lý đất đai hàng năm; về cơ chế đầu tư ngân sách hỗ trợ khuyến khích phát triển kinh tế trang trại, phát triển chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản; tham gia quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế-xã hội giai đoạn 2005-2010, định hướng đến năm 2015 và

2020; thực hiện tốt vai trò chức năng của cơ quan quyền lực ở địa phương trong việc giám sát thực hiện nghị quyết của cấp uỷ, chính quyền, chấp hành chính sách, pháp luật; phối hợp giải quyết tốt các vấn đề bức xúc về kinh tế-xã hội, quốc phòng-an ninh, góp phần thúc đẩy có hiệu quả việc chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp, nông thôn trong huyện.

Thực hiện cơ chế khuyến khích đầu tư (theo nội dung Nghị quyết 05 Khoá XVIII của Huyện uỷ), hầu hết các chủ trang trại được quyền tự chủ trong sản xuất kinh doanh. 79 trang trại đã được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, giấy chứng nhận kinh tế trang trại; các trang trại đều xây dựng được chuồng trại để sản xuất kinh doanh, nhà tạm để sinh hoạt và bảo vệ sản xuất; được hỗ trợ một phần kinh phí tập huấn kỹ thuật, đi tham quan học tập mô hình ở các nơi. Về nguồn vốn, cùng với đầu tư sản xuất kinh doanh của chủ trang trại, địa phương đã hỗ trợ đầu tư ngân sách với tỷ lệ hợp lý để xây dựng các công trình chính về giao thông, thủy lợi, điện, tạo điều kiện thuận lợi cho việc giao nhận đất và tổ chức sản xuất trong các trang trại.

Cùng với việc thực hiện cơ chế hỗ trợ của ngân sách Trung ương, của Tỉnh để đầu tư phát triển kinh tế trang trại, huyện cũng đã xây dựng và thực hiện các quyết định hỗ trợ đầu tư phát triển chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản (theo nội dung Nghị quyết 02 Khoá XIX của Huyện uỷ) như: ứng dụng khoa học kỹ thuật, hỗ trợ nông dân mua giống ngoại để cải tạo đàn lợn, mua bò giống F1, F2 cải tạo đàn bò ở các xã miền núi, hỗ trợ mua cỏ giống lần đầu, tập huấn kỹ thuật. Đối với các trang trại chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản vùng tập trung theo chỉ thị quy định chung được ngân sách địa phương hỗ trợ đầu tư xây dựng công trình giao thông, cấp thoát nước, điện; đồng thời, định hướng cho các xã, thị trấn thực hiện một số cơ chế, chính sách khuyến khích, hỗ trợ để phát triển chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản. Trong năm 2006, các trang trại đã vay Chi nhánh ngân hàng nông nghiệp & phát triển nông thôn để sản xuất kinh doanh trên 3 tỷ đồng,

năm 2007 lên tới 3,9 tỷ đồng. Ngân hàng NN&PTNT cũng đã có cơ chế cho khách hàng vay sản xuất kinh doanh, phát triển kinh tế trang trại nằm trong vùng quy hoạch và có khả năng tiêu thụ sản phẩm, được vay 30 triệu đồng đến 50 triệu đồng (có giấy chứng nhận quyền sử dụng đất trang trại, hoặc hợp đồng thuê đất làm kinh tế trang trại) không phải thế chấp tài sản, với mức lãi suất cho vay theo quy định.

Để tạo sự chuyển biến đồng bộ cơ cấu kinh tế nông nghiệp, gắn với CNH, HDH, huyện đã tập trung chỉ đạo xây dựng được một số cụm công nghiệp làng nghề (CNLN), sản xuất kinh doanh bước đầu mang lại hiệu quả cao, nổi bật là cụm CNLN ở xã Hà Phong. Các cụm CNLN và các cơ sở sản xuất công nghiệp khai thác, chế biến khoáng sản, vật liệu xây dựng trong huyện đã thu hút 46 doanh nghiệp (chủ yếu doanh nghiệp ngoài nhà nước), tạo việc làm và thu nhập cho hàng ngàn lao động tại chỗ. Giá trị xuất khẩu mà các doanh nghiệp trong các cụm CNLN đạt tới 5 triệu USD, đóng góp không nhỏ cho tỷ trọng giá trị xuất khẩu của tỉnh.

Đề nghị quyết của Đảng về đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp, nông thôn tiếp tục phát huy tốt hiệu quả trên địa bàn huyện, trong thời gian tới Huyện uỷ sẽ đẩy mạnh bồi dưỡng nâng cao nhận thức về quản lý kinh tế thị trường và sản xuất hàng hoá, kiến thức khoa học kỹ thuật và sinh học về nông-lâm-thủy sản cho các chủ trang trại; xây dựng mạng lưới dịch vụ cung cấp giống cây, con có chất lượng cao, thị trường tiêu thụ sản phẩm ổn định, bền vững. Tăng cường hỗ trợ đầu tư về kết cấu hạ tầng trong các vùng trang trại tập trung, chuyên canh với quy mô lớn và cho vay vốn ưu đãi để xây dựng và phát triển nhanh kinh tế trang trại hiện nay ở huyện Hà Trung. Tỉnh uỷ, HĐND, UBND tỉnh cần có cơ chế chính sách đầu tư thỏa đáng cho phát triển kinh tế trang trại tổng hợp tập trung mà huyện Hà Trung đã thực hiện đạt kết quả bước đầu có nhiều triển vọng trong thời gian tới, tạo thuận lợi để nông nghiệp, nông thôn trong huyện phát triển ổn định, bền vững.